

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 115

Cena inseratov: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Nova vlada.

Od četrta, 23. februarja, imamo novo vlado. Štirinajst dni je trajala kriza. Štirinajst dni se je vršil boj med voditelji strank za vlado in moč v državi. Štirinajst dni je besnela borba po časnikih ter so se razvemale strankarske strasti. Tri tedne se je brez parlamentarnega dela porabljal in tratil čas v medsebojnih razgovorih in praskah. In kako se je navsezadnje to končalo? Vrnila se je prejšnja vlada z nekaterimi osebnimi spremembami.

Radič in Pribičević poražena na celi črti!

Vrnitev prejšnje vladine koalicije s prejšnjo vladino sestavo pomenja velik poraz Radič-Pribičevićeve kmetske demokracije. Za ta poraz se naj Radič zahvali svojemu kompanjonu Pribičeviću. Tako se godi vsakemu, ki si privzame skrahiranega kompanjona: posledica je, da tudi sam skrahira. Pribičević je s svojo politiko doživel konkurs in da bi se v tej krizi rešil popolnega propada, se je oklenil Radiča. Drži se ga tako trdno, kakor starikava nevesta ne pusti iz rok ženina, ki predstavlja zadnje njeno upanje.

Združena firma Radič-Pribičević je tekom krize vrgla na politično bojišče vse svoje toliko proslavljene kmetsko-demokratske vrednote, pa je vse zgubila. Vse je stavila na kocko, pa je vselej in povsod propadla. Navidez je zahtevala koncentracijo vseh strank, v resnici pa je to koncentracijo z neizpolnjivimi zahtevami preprečila, ker je hotela izzvati nove volitve. Širokoustila se je, da je ona edina braniteljica parlamentarizma in demokracije, pa je predlagala generala za ministrskega predsednika ter tako delala za diktaturo. Tako se je razgalila do dna svoje nazadnjaške, samo po vladi in moči hlepeče duše.

Politična kompanija Radič-Pribičević je vodila politično igro tako nespretno, da je moral priti poraz. Komu pri tem pripada večja krivda, ali Radiču ali Pribičeviću, nas ne zanima. Kako sedaj Radič v svojem srcu sodi o svoji ponesrečenosti zvezi s Pribičevićem, nas tudi ne zanima. Pripomniti pa je treba, da časniki niso poročali o tem, da bi bil Radič pretekli četrtek zvečer, ko se je po sestavi nove vlade odpeljal iz Beograda v Zagreb, pri slovesu dal Pribičeviću poljub. In Radič daje rad politične poljube.

Združena demokracija razbita.

Radič in Pribičević sta na svojo vabo demokracije vlovila tudi Davidoviča. Sestavil se je nekak izvršilni odbor združene demokracije, v katerem je poleg Ra-

diča, Pribičevića in zemljeradniškega voditelja Joce Jovanoviča tudi bil Ljuba Davidovič. Zapleten v to mrežo, je Davidovič vodil borbo proti prejšnji vladi Vukičević-Marinkovičevi ter v klubu demokratske stranke dosegel obsodbo te vlade. Vsled tega je prišlo do odstopa demokratskih ministrov, kateremu je sledila ostavka cele vlade.

Potek krize je Davidoviču dokazal, koliko so vredne Radič-Pribičevićeve fraze o demokraciji, da so to samo votle besede brez vsebine, ki nekaj časa pokajo, pa se kmalu razpočijo. Zdrzniti se je moral Davidovič, ko je videl, da so se vse te fraze razpočile v bobnečo zahtevo po generalski sablji in upeljavi diktature. Davidoviču ni bilo težko, takšnim »demokratom« dati slovo. Šel je k Vukičeviću, ter z njim sestavil vlado. Tako se je združena demokracija razdrla, ker se je nad njo kot Damoklejev meč pojavila generalna sablja, ki sta jo zahtevala voditelja kmetske demokracije. Sedaj Radič in Pribičević s kislim obrazom oznanjata, da imata napram Davidoviču svobodne roke, ker je združena demokracija šla narazen.

Nova vlada ima delovno voljo in sposobnost.

Nova vlada je pravzaprav stara z nekaterimi spremembami. Na čelu ji je zopet Velja Vukičević. Radikalna stranka ni hotela vodstva v parlamentu in v vladi kot najmočnejša stranka dati iz svojih rok. Ker opozicijski voditelji, osobito Radič in Pribičević, o tem niso hoteli voditi računa, so vsi poskusili za koncentracijsko vlado propadli. Iz radikalne stranke se je za nekaj časa kot kraljevi pooblaščenec pojavil dr. Ninko Perić, predsednik narodne skupščine, pa ni uspel s poskusom sestave koncentracijske vlade. Naposled se je vrnil na vlast predsednik radikalnega kluba, Velja Vukičević, ki je iz radikalov, demokratov, SLS in muslimanov sestavil prenovljeno vlado. Velevažno ministrstvo notranjih zadev je prevzel dr. Korošec, voditelj SLS. To ministrstvo, ki je prej dajalo največ povoda za spor med radikalno in demokratsko stranko, se je poverilo voditelju slovenskega naroda, o katerem se z vso upravičenostjo pričakuje, da bo težavno, pa hvaljevedno nalogo rešil z znano svojo razumnostjo, energijo in poštenostjo. Ministrstvo socialne politike, ki ga je prej spretno vodil slovenski poslanec dr. Gosar, je sedaj prešlo v roke Čede Radoviča, prejšnjega ministra notranjih zadev. Ker so demokratski ministri vzeti ne sa-

mo iz kroga Marinkovičevih pristašev, marveč tudi iz vrste Davidovičevih ožjih političnih prijateljev — med katere spadata novi prosvetni minister Milan Grol in minister javnih del Pera Markovič — je upati, da bo za vlado stala celokupna demokratska stranka brez vsakih izjem. Vsled tega je prenovljena vlada močnejša nego prejšnja. Razpolagajoč v parlamentu z več nego dvetretjinsko večino, bode šla na delo za blagor države in ljudstva, na delo, za katero ima sposobnost, pa tudi dobro in pošteno voljo.

Čeprav je bil predpust, so vendar močje opustili vse drugo, pa se razgovarjali o položaju v Beogradu. Dobro je povedal hišni gospodar, ki je dejal:

»Radič in Pribičević sta letos vpriporila najboljšo politično maškarado!«

»Kako to«, je skušal ugovarjati sosed, ki ga je sram, da je svoj čas glasoval za Radiča.

»Takole je: Maškera se preobleče, pa še to neumno, navadno smešno, da ga ni spoznati, in potem dela neumnosti. Na pepelnico pa — se modro držil!«

»No, in Radič?«

»Radič je naredil takole: On se je proglasil za zagovornika demokracije. Radičevske tamburice v Sloveniji, »Kmetški list«, je seveda prav učenjaško razlagal z grškimi besedami, kaj je demokracija. Pravi, da je to načelo, naj ljudstvo po svojih izvoljenih poslancih vlada!«

»Saj to je prav!«

»To je prav! Toda Radič se je oblekel v kričečo obleko zagovornika tega načela. Vse mu je slavo pelo! Kralj sam mu je zaupal, pa mu je celo naročil, naj sestavi tako vlado, po kateri tako vpije. Pa nič mu ni šlo skupaj. Ali vpil je še vedno. Pribičević mu je naročal, kaj sme in kaj ne sme govoriti. Niti v dvor ni smel sam. Ko je videl, da nič ne bo dosegel, je šel v Zagreb se kujat. Beograd ga je zopet povabil, naj gre v vlado, da bodo res izvoljeni poslanci vladali, da bodo i Hrvati v vladi. On je prišel v Beograd in njegov predlog je bil — naj sestavi vlado general! Tak je torej zagovornik načela, naj vlada ljudstvo po svojih izvoljenih! General naj vlada! Zakaj je to rekel? Zato, da bi še med vojaštvo zanesel politiko, zato, da bi tudi Srbi in Slovenci postali politično uničeni, kakor je Hrvate on uničil, da samo zaradi njega ne pridejo v državi do veljave.

Tako je Radič nastopil svoj političen pustni terek, s takim predlogom, ki smešni vse državljane, češ, da naj jih vlada